

at der staaer „som han skjønes at kunne have,“ svækker den Nytte, som det ellers kunde have. Jeg troer ogsaa, at det Ændringsforslag, som jeg har tilladt mig at antyde, meget let kan redigeres saaledes, at det kom til at hedde „efter den Nytte, som den Høveriberettigede bevistlig har havt, eller noget lignende,“ og da troer jeg, at der forsaavidt vil komme Samstemning imellem det høitagtede Medlem og mine Bemærkninger. Jeg skal endnu kun tillade mig, at omtale det Forslag, som er fittet under Nr. 14. Det forekommer mig virkelig at have en heel Deel for sig, og for mit Vedkommende skulde jeg være tilbøielig til at understøtte det. Jeg føler vel, at det kunde være meget vanskeligt at forfatte en Instrux, der kunde være tilstræffelig, men jeg skulde dog tillade mig at bemærke, at der derfor i § 4 vel kunde være en Antydning om, hvad de Mænd, som for Fremtiden skulle fastsætte Priserne, skulle rette dem efter. Jeg har vel den Overbeviisning, at det, hvorpaa det især kommer an, det er, at Høveriafsløsningscommissionen kommer til at bestaae af samvittighedsfulde, sagkyndige og dhgtige Mænd, til hvilke man frit kan overlade sig; men jeg kan dog paa den anden Side ikke undlade at bemærke, at hvis § 4 bliver vedtaget i den Form, hvori den staaer, vilde Afsløsningsmændene, idetmindste vilde jeg, hvis jeg var Afsløsningsmand, let kunne troe, at man burde holde sig til de nærværende Priser, hvorimod det Ændringsforslag, som er opført under Nr. 14, dog giver en vis Gjennemsnits-Pris af flere Aar, som kan lægges til Grund for Beregningen, og jeg kan derfor ikke see Andet, end at det, uagtet det ikke indeholder Alt, hvad der maatte være i en saadan Instrux, dog indeholder en meget brugbar Anviisning for de Høveriafsløsningsmænd, som i sin Tid skulle bestemme Bederlaget for Afsløsningen.

Kierregaard: Jeg skal blot bedø om Tilladelse til forteligen at imødegaae nogle af de Indvendinger, som ere reiste imod det Forslag, som jeg har været med at stille. Det er af den ærede anden Landssthingsmand for 2den Valgkreds (Thalbiger) blevet yttret, at, naar det i vort Forslag hedder, at der skal tages Hensyn til Priserne for Arbeidet, og deri og-

saar skal indbefattes Spanddagsarbejde, saa opstaaer den Vanskelighed, at der i de fleste Egne af Landet ingen Pris turde være at angive for dette, allermindst for hele 15 Aar, tilbage. Jeg kan dertil kun svare, at jeg meget gjerne bøier mig for det ærede Medlems Sag-Kundskab i saa Henseende, men at det efter de Udtryk, som af os ere brugte, og hvori vi have efterlignet Lovforslagets Udtryksmaade, følger af sig selv, at naar og hvor ingen Pris kan oplyses at have fundet Sted enten i det sidste eller i de sidste 15 Aar for Spanddags-Arbejde, der kan man ikke gaae videre, der kommer man til at foreslaae Prisen efter et blot Skøn. Man vil altsaa i de Egne, hvor saadanne Tilfælde skulde indtræffe, netop være lige saavidt, som man, hvis Loven uforandret blev vedtaget, vilde være over hele Kongeriget. Dog skal jeg derhos tillade mig at bemærke, at jeg mener at kjende idetmindste enkelte Egne, hvor det vilde være let at oplyse, hvormeget man tog for at pløje og bearbejde et vist Stykke Land, vel ogsaa, hvormeget en Mand tog for een Dags Pløining fra Morgen til Aften. Samme ærede Landssthingsmand har yttret, at han foretrak Udkastet, som tog Hensyn til „den Nytte“, som den til Arbejde Berettigede kunde antages at have af samme, for det af os stillede Forslag. Men jeg skal herved tillade mig at bemærke, at dette nok grunder sig paa en Misforstaaelse. Thi disse Ord ville ogsaa blive staaende efter vort Forslag. Dette har nemlig Intet at gjøre med den første Halvdeel af Sagen eller med den Bestemmelse, at Erstatningen bliver at beregne efter den Nytte, den Høveriberettigede kan have af Arbeidet; det kommer først i Betragtning hvad den anden Halvdeel angaaer, hvorledes denne Nytte, efterat den først er anslaaet efter det, der udrettes ved Gang- og Spanddage, visse Præstationer o. s. v., hvorledes den saa skal reduceres til et vist Beløb i Penge. Det er af den høitærede Premierminister blevet yttret, at et Lidsrum af 10 Aar maaskee vilde være tilstræffeligt; og det har vistnok ikke undgaaet det ærede Things Dmærksomhed, at det ogsaa har foresvævet den anden ærede Forslagsstiller tilligemed mig, at der muligens af mere Kyndige kunde angives